

5.

DOS-maskinen - operativsystemkernen

Indhold:

- 5.1 Systemkald
 - a) Oversigt over DOS systemkald
 - b) Oversigt over vigtige BIOS systemkald
 - c) Oversigt over systemkald vedrørende mus
 - d) Systemkald til indlæsning / udskrift for stardart IO-enhed.
 - e) Selvdefinerede interruptrutiner
- 5.2 Systemdata
 - a) Oversigt over BIOS-dataareal
 - b) Opbygning af program-segment-prefix (PSP)
 - c) Opbygning af environment blok
 - d) Adresserummet under DOS
- 5.3 Opstart af DOS
 - a) Opstartsfasen for DOS

DOS servicefunktioner

RAM Iger. INT 21H. Kun DOS 2.00 og følgende versioner.

AH=48H	Skaf om muligt BX paragraffer. Hvis muligt, returneres 1 paragrafnummer i AX; ellers returneres største frie blok i BX.
AH=4AH	Giv ES segmentet den største, som BX angiver. I øvr. som for AH=38H.
AH=49H	Alver lager fra ES og frem til den frie puje.

Program håndtering. INT 21H.

AH=4BH	Ekskver og/eller load program, hvis filnavn er i DS:DX og hvis parameter blok (se DOS manual) er i ES:BX. Hvis AL=0, konstrueres et PSP og programmet loades og eksekveres; hvis AL=3, udføres kun load. Kun under DOS 2.
AH=4DH	Hent returkode i AL. Bør altid udføres efter 4BH. Kun DOS 2..
AH=26H	Opret nyt programsegment.
AH=00H	Afslut programudførelsen uden returkode. Samme som INT 20H.
AH=4CH	Afslut programudførelsen med returkode. Kun under DOS 2.
AH=31H	Afslut programudførelsen og forbliv resident. Kun under DOS 2. Samme som INT 27H, dog kan returkode sættes i AL.

Tastatur I/O. INT 21H.

AH=01H	Vent til næste tegn og læs dette med ekko til skærm.
AH=06H	Resultat i AL. Hvis Ctrl-Break, udføres INT 23H.
AH=07H	DL=FFFH. Hvis tegn er parat, hentes dette ind i AL og ZF=0.
AH=08H	Hvis ikke, sættes ZF=1. Ctrl-Break ignoreres.
AH=0AH	Som AH=01H, men uden ekko og uden Ctrl-Break detektering.
AH=0BH	Som AH=01H, men uden ekko.
AH=0CH	Læs til buffer ved DS:DX+2. DS:DX peger på bufferlængden.
AH=33H	AH sættes til FFH, hvis tegn er parat; ellers 00H. Hvis Ctrl-Break, udføres INT 23H.

Monitor I/O. INT 21H.

AH=02H	Vis tegnet i DL. Ctrl-Break medfører INT 23H.
AH=06H	DL(<FFH) vises. Ctrl-Break ignoreres.
AH=09H	Vis tekst i buffer DS:DX frem til \$ tegn. I øvr. som AH=02H

Skriver I/O. INT 21H.

AH=05H	Skriv tegnet i DL. Kun 1 skriver understøttes.
--------	--

Serial port. INT 21H.

AH=03H	Vent til næste tegn og anbring det i AL. Ingen status information; jfr. ROM BIOS INT 14H i tabel 3.5.3.
AH=04H	Send tegn i AL til serial port. I øvr. som AH=03H.

DOS SERVICEFUNKTIONER

HØJT SAT

Fil håndtering. INT 21H. DOS 1.10 og følgende versioner

AH=0EH	Gør disk DL (0=A,1=B osv.) til den aktuelle. AL sættes til antal drev i alt.
AH=19H	Hent nummer på aktuelle drev i AL.
AH=0DH	Initialiser disk og nedlæg alle bufferne.
AH=16H	Åbner ny fil med FCB i DS:DX. AL=0, hvis det lykkedes; ellers AL=FFH.
AH=0FH	Åbning af fil. FCB tildes ud. Ievr. som AH=16H.
AH=10H	Lukning af fil. Ievr. som ovf.
AH=13H	Nedlæg en lukket fil. Ievr. som AH=16H.
AH=17H	Giv fil et nyt navn. Ievr. som AH=16H.
AH=29H	Undersøg filnavn for bl.a. filtype, ?- og *-tegn og opret en FCB på adresse ES:DI for filen uden at åbne denne.
AH=11H	Opseq 1. fil i en uåbnet FCB med "?"-tegn i filnavn.
AH=12H	Opseq næste fil i en uåbnet FCB med "?"-tegn i filnavn.
AH=1BH	Hent FAT information for det aktuelle drev.
AH=1CH	Hent FAT information for et udvalgt drev.
AH=1AH	Opret buffer med adresse (DTA) angivet i DS:DX.
AH=14H	Sekventiel læsning af post. DS:DX peger på åben FCB.
INT 25	Normal afslutning: AL=01-ingen data; AL=02-ikke plads nok i DTA; AL=03-kun del af post fundet.
AH=15H	Læs CX sektorer ind i DS:BX. (Absolut adressering).
INT 26	Sekventiel skrivning af post. Ievr. som AH=14H; dog betyder AL=01: fuld diskette og AL=02: ikke plads i DTA.
AH=24H	Sæt pegepind til næste ikke-sekventielle post.
AH=21H	Ikke-sekventiel læsning af en post. Ievr. som AH=14H.
AH=27H	Ikke-sekventiel læsning af en blok af poster. Ievr. som ovf.
AH=22H	Ikke-sekventiel skrivning af en post. Ievr. som AH=14H.
AH=28H	Ikke-sekventiel skrivning af blok m. CX poster. Ievr. som ovf.
AH=23H	Hent antal poster i filen.
AH=28H	CX=0. Giv filen en ny størrelse.
AH=2EH	Så "læs-efter-skriv verifikation" til(AL=1) eller fra(AL=0)

Fil håndtering. 21H. Kun DOS 2.00 og følgende versioner.

AH=3CH	Opret ny fil som specificeres i DS:DX og med attribut i CX.
AH=3DH	Fil "handle" returneres i AX.
AH=3EH	Åbning af fil. AL=0,1,2: read only, write only, read/write.
AH=41H	Lukning af fil med handle i BX.
AH=56H	Nedlæg en lukket fil specificeret i DS:DX.
AH=4EH	Giv fil (DS:DX) et nyt navn (ES:DI).
AH=4FH	Opsøg første fil med "?"-tegn i filnavn.
AH=45H	Opsøg næste fil med "?"-tegn i filnavn.
AH=46H	Giv fil en ny handle.
AH=2FH	Lad handle pege på en anden fil.
AH=3FH	Hent buffer adresse (DTA) i ES:BX.
AH=40H	Læs CX byte ind i buffer ved DS:DX fra fil med handle i BX.
AH=42H	Som AH=3F, men skrivning.
AH=44H	Sæt pegepind til næste datum, der læses eller skrives.
AH=39H	Hent eller sæt status.
AH=3AH	Opret underkatalog (MKDIR) med navn ved DS:DX.
AH=3BH	Nedlæg underkatalog (RMDIR) med navn ved DS:DX.
AH=47H	Skift til ny katalog (CHDIR) med navn ved DS:DX.
AH=36H	Hent aktuelle katalog ind i DS:SI for drev angivet i DL.
AH=43H	Hent oplysninger om ledig plads på disketten i drev DL.
AH=57H	Hent (AL=0) eller sæt (AL=1) filattributter i CX.
AH=54H	Hent (AL=0) eller sæt (AL=1) dato/klokkeslet i DX:CX.
	Hent "læs-efter-skriv verifikation" status i AL.

Specielle funktioner. INT 21H.

AH=2AH	Hent dato i CX:DX.
AH=2CH	Sæt klokkeslet i CX:DX.
AH=2BH	Sæt dato i CX:DX.
AH=2DH	Sæt klokkeslet i CX:DX.
AH=35H	Hent interrupt vektor nr. AL til verdien i DS:DX.
AH=25H	Sæt interrupt vektor nr. AL til verdien i DS:DX.
AH=38H	Hent nationale oplysninger (mønt, dato format mv.) anbragt på adresse DS:DX. Kun DOS 2.
AH=30H	Hent DOS versionens nummer i AL:AH. Kun DOS 2.

BIOS INTERRUPTS.**BIOS interrupts.**

BIOS interrupts går fra 00H til 1FH og DOS's fra 20H.
 I denne oversigt er = anvendt som inddata til BIOS og
 := anvendt som uddata fra BIOS.

INT nr. Funktion. Kommentarer og parametre.
Hex. Dec.

0 Genereres af CPU'en ved division med 0.
 1 Single step - anvendes af DEBUG el. SYMDEB.
 2 NON MASKABLE INT. Normalt memory paritetsfejl.
 3 Breakpoints. Anvendes af debuggere.
 4 Overflow - (anvendes normalt ikke - return).
 5 Print Screen.
 6 Reserveret.
 7 - - - - -

8 (IRQ 0) Timer of Day. Brug ICH i stedet. 18,2 * pr sek
 9 (IRQ 1) Tastatur interrupt.
 A til F er maskinfæng - pointer til BIOS rutiner.
 A (IRQ 2) Vertikal retrace for EGA- og VGA- kort.
 B (IRQ 3) Seriel COM2 printer controller.
 C (IRQ 4) COM1 - - - - - .
 D (IRQ 5) Parallel LPT2 - - - - - .
 E (IRQ 6) Hard disk controller.
 F (IRQ 7) Parallel LPT1 printer controller.

Skærmens. AH.

10H 0 Sæt skærm mode. (Se side 228).
 AL skal indeholde en af følgende værdier :

0 = 40 * 25 S/H.
 1 = 40 * 25 farve (8/16).
 2 = 80 * 25 S/H.
 3 = 80 * 25 farve (8/16).
 4 = 320 * 200 farve (4).
 5 = 320 * 200 S/H.
 6 = 640 * 200 S/H.
 7 = 80 * 25 for monokrom skærm.

0DH = 320 * 200 farve (16).
 0FH = 640 * 200 farve (16).
 OFH = 640 * 350 S/H.
 10H = 640 * 350 farve (16).
 11H = 640 * 480 farve (2).
 12H = 640 * 480 farve (16).
 13H = 320 * 200 farve (256).

10H 1 Sæt cursor mode/type. (Se side 229)

Cursors blink kan ikke standses, da det er sat hardware massigt, men kan redefineres da den på en monokrom skærm er 14 linier høj og 8 linier høj på en grafisk skærm.
 F.eks. CH og CL begge = 0DH vil kun sidste linie blive anvendt.

CH = 0DH og CL = 00H vil kun første og sidste linie blive anvendt.
 CH = Cursor start linie.
 CL = Cursor stop linie.

10H 2 Sat cursor til bestemt sted på skærmens. (Se side 230)
 BH = Sidenummer.
 DH = Rækkenr.
 DL = Kolonnern.

notediv/ Bjørk Busch

10H	3	Læs cursorens aktuelle position på skærmens. BH = Sidenumr. CH/CL := Nuværende cursor mode (som funk.1). DH := Rækkenr. DL := Kolonnern.
10H	4	Læs lyspens aktuelle position på skærmens.
10H	5	Vælg aktive skærmside. AL = 0-3 for mode 2 og 3 se funk. 0.(4 sider) AL = 0-7 - - - 0 og 1 - - - .(8 sider)
10H	6	Aktiv skærmside scrolles op. (Se side 233) AL = 0 så blanches det hele. AL = X så blanches X linier i bunden af siden. BH = Attributten til blankning. CH/CL = Øvre venstre række, kolonne til scroll DH/DL Nedre højre - - - - -
10H	7	Aktiv skærmside scrolles ned. (Se side 233) Son for funktion 6.
10H	8	Læs tegn/attribut fra aktuel cursorposition. BH = Sidenumr. AL := ASCII tegn. AH := Attributten.
10H	9	Skriver tegn/attribut til - - - " - - - . BH = Sidenumr. BL = Attribute. CX = Antal gange tegnet skal gentages. AL = ASCII tegnet.
10H	10	Skriv tegn til aktuel cursorposition. AL = ASCII tegn. BH = Sidenumr. CX = Antal gange tegnet skal gentages .
10H	11	Sæt farve palette (kun i grafik mode). BH = Farve palette nr. BL = 0 Valges baggrundsfarven ifølge BH. BL = 1 Valges palette ifølge BH.
10H	12	Skriv til pixel. (Se side 238) AL = Farve. DX = Rækkenr. CX = Kolonnern.
10H	13	Læs pixel værdi (som for funktion 12). (Se side 239)
10H	14	Skriv tegn som TTY (teletype). (Se side 240) AL = tegnet. BL = Forgrundsfarven (kun i grafik mode). BL = Sidenumr.
10H	15	Returner nuværende skærmmode. (Se side 241) AH := Antal skærmkolonner (40 el. 80). AL := Nuværende mode. (Se INT 10H funk. 0). BH := Aktiv sidenumr.

BIOS interrupts.

16H	2	AL := Tastaturets statusbyte. (Se side 263)	
		bit 0 = Højre shift taste tryk.	
		1 = Venstre	
		2 = Ctrl/shift	
		3 = Alt shift	
		4 = Scroll lock.	
		5 = Numerisk lock.	
		6 = Caps lock.	
		7 = Ins aktiv.	
14H	0	Initiering af porten.	Printer. (Parallel printer port - normalt 3 - LPT1,LPT2,LPT3)
		AL = Bit 0,1 Ord længde (01=7 bits,11=8 bits).	
		2 Stopbits. (0=1 bit , 1=2 bits).	
		3,4 Paritet. (00=ingen , 01 = ulige 10 = lige).	
5,6,7	Baud Rate :	000 = 110 001 = 150 010 = 300 011 = 600 100 = 1200 101 = 2400 110 = 4800 111 = 9600	
14H	1	Send et tegn.	
		AL = Tegn.	AH := Printerens status.
		AH := bit 7 = 1 så fejl, ved bit 7 = 0 så ok.	Bit 7 = Printer klar.
		bit 6...0 se under funktion 3.	6 = ACK.
14H	2	Modtag et tegn.	
		AL := 'Regnet.'	5 = Intet papir i printer.
		AH := 0 så ok, ellers fejl se funktion 3.	4 = Printer selected.
			3 = I/O fejl.
			2 = Brugt.
			1 = Ubrugt.
			0 = Time out. (Valg af ej eksisterende printer).
14H	3	Hent portens status.	
		AH := Bit 7 = Time out.	17H 2 Hent printerportens status.
		6 = Shift register tom.	DX = Printernr. (0,1 el. 2).
		5 = Holding register tom.	AH := Printerens status - se under funktion 1.
		4 = Break detected.	
		3 = Framing fejl.	
		2 = Paritets fejl.	
		1 = Overflow fejl.	
		0 = Data Ready.	
16H	7	Received Line Signal Detect.	
		6 = Ring indicator.	1AH 0 Las nuværende klokværdi. (Time of Day).
		5 = Data Set Ready.	AL := 0 hvis midnat er passeret siden sidst.
		4 = Clear to Send.	CX+DX := Timerens værdi.
		3 = Delta Received Line Signal Det.	Timeren tæller 65.536 gange i timen eller omkring 18,204 gange pr. sekund.
		2 = Trailing Edge Ring Detector.	
		1 = Delta Data Set Ready.	
		0 = Delta Clear to Send.	
16H	AH	Tastatur. AH	
16H	0	Læs næste ASCII tegn til AL og Scan kode i AH. (Se side 261)	Tastaturets BREAK adresse d.v.s. hvortil der fortsættes ved BREAK.
16H	1	Afgør om der er tegn i bufferen. (Se side 262)	1CH Timer Tick Interrupt d.v.s. man får adressen på IRET ordren i interruptrutinen, som kaldes ca. 18,2 gange pr. sekund. Se INT 8.
		z bit = 1 hvis bufferen er tom.	Pointer til skam parameter tabel.
		z bit = 0 AH = Scan kode. (Anvend funk. 0 da det bliver i AL = ASCII tegn. bufferen.)	Pointer til diskette parameter tabel.
			Pointer til grafiktabel. Se side 226.
			Hvert tegn er 8 bytes lang.

 Int 33h	Function 00h <i>Initialize the Mouse</i>	V2	 Int 33h	Function 01h <i>Show Mouse Cursor</i>	V2
Determines whether a mouse is installed, resets the driver, and returns the number of buttons on the mouse			Causes the mouse cursor to appear on the display		
Calling Registers: AX 0000h	0, mouse not installed -1, mouse installed		Calling Registers: AX 0001h		
Return Registers: BX	Number of buttons (2 for Microsoft, 3 for some other brands)		Return Registers: None		
Comments: When a program in which you want to use the mouse starts, that program must verify the mouse's presence. The usual way to do this is to call Function 00h. This function resets the mouse to the center of the screen, makes sure that the mouse is off, and sets the default mouse cursor and default movement ratios.			Comments: Turns on the mouse cursor, allowing display on the screen. This is not an absolute function; rather, it increments an internal mouse-cursor flag. Initially, this flag is set to a -1. Whenever the flag is zero, the mouse cursor will be displayed. Function 02h decrements the cursor flag, causing the cursor to disappear if the original value was zero. Thus, multiple calls to Function 02h require multiple calls to this function. The software prevents the flag's value from becoming greater than zero, however.		
 Int 33h	Function 02h <i>Hide Mouse Cursor</i>	V2	 Int 33h	Function 02h <i>Hide Mouse Cursor</i>	V2
In DOS V2.x, it is best to verify that the vector for Interrupt 33h points to code before using this function. If the four bytes of the vector are not all 00, it should be safe to use Function 00h to determine whether the driver is present.			Turns off display of the mouse cursor		
The initial conditions established for the mouse driver by this function are			Calling Registers: AX 0002h		
Display page:	Page 0		Return Registers: None		
Cursor range:	Entire screen (x=0 to 639, y=0 to 199)		Comments: This function turns off the display function but does not disable the driver. As noted in the comment for Function 01h, Function 02h decrements a cursor flag. If the value is not zero, the cursor is turned off. Because the flag can never be greater than zero, a single call to this function is guaranteed to hide the cursor.		
Exclusion area:	None				
Cursor position:	At screen center (x=320, y=100)				
Cursor state:	Hidden				
Cursor shape:	Arrow for graphics modes				
User Interrupts:	Reverse block for text modes				
Light pen emulator:	Disabled				
Mickey/Pixel ratio:	Horizontal = 8 to 8				
Speed threshold:	Vertical = 16 to 8				
	64 mickeys per second (Mickey is the unit of mouse motion. One mickey is approximately 1/200 inch.)				
 Int 33h	Function 03h <i>Get Mouse Position</i>	V2	 Int 33h	Function 03h <i>Get Mouse Position</i>	V2
Returns current mouse position and button status					
Calling Registers: AX	Button status		Calling Registers: AX	0003h	
Return Registers:	BX X-coordinate (horizontal) CX Y-coordinate (vertical) DX				

V2
**Int 33h Function 04h
Set Mouse Position**

Sets the mouse's position on the screen

Comments: This function tells you where the mouse is located. No matter what mode the screen is in, Function 03h always returns an x-coordinate (column) between 0 and 639 and a y-coordinate (row) between 0 and 199.

Table M.1 shows the mouse cursor's allowable positions for each display mode, in terms of screen (pixel) coordinates.

Table M.1. Mouse Cursor's Position

Screen Mode	Mouse Coordinates
00h, 01h	x = 16 × column y = 8 × row
02h, 03h	x = 8 × column y = 8 × row
04h, 05h	x = 2 × screen X y = Screen Y
06h	x = Screen X y = Screen Y
07h	x = 8 × screen column y = 8 × screen row
0Bh-10h	x = Screen X y = Screen Y

Comments: You can use this function to place the mouse cursor anywhere on the screen. (The mouse driver will resume operating from that location.) This function is useful, for example, when you want to start the mouse at the first item on a menu that is brought up on the screen.

If either coordinate has a value inappropriate for the current screen mode as defined for Function 03h, it will be adjusted to the nearest appropriate value. If the specified position lies outside the display range established by calls to Functions 07h and 08h, the cursor will be placed as close to the specified position as possible while remaining within the range limits. If the position lies within an exclusion area defined by Function 10h, it will be hidden.

V2
**Int 33h Function 05h
Get Button-Press Information**

Returns information about button presses

Bit	Meaning	Return Registers:	AX	BX	0005h	Button
765432100	Left button up			0, left	
1	Left button down			1, right	
0.	Right button up			2, center (if present)	
1.	Right button down				
0..	Center button (if present) up				
1..	Center button (if present) down				
	xxxx...	Undefined				

The status of the mouse buttons is returned in BX; only the low-order bits are significant. Table M.2 illustrates the meaning of the bits. Because each button acts independently, the value can be anything from 0 to 3 for a two-button mouse or 0 to 7 for the three-button version.

Table M.2. Mouse Button Status Bits

Bit	Meaning	Return Registers:	AX	BX	0005h	Button
.....0	Left button up				0, left	
.....1	Left button down				1, right	
....0.	Right button up				2, center (if present)	
....1.	Right button down					
....0..	Center button (if present) up					
....1..	Center button (if present) down					
xxxx...	Undefined					

5.1.d

Bjørk Busch

DOS-interrupt funktioner for skrivning på skærm/std.output

Funktion 02: Tegn output med Ctrl/break check

```
Mov     Ah,02h
Mov     Dl,Tegn      ; Tegn der skal udskrives
Int    21h
```

Funktion 05: Tegn print - printerudgang

```
Mov     Ah,06h
Mov     Dl,Tegn      ; Tegn der skal udskrives
Int    21h
```

Funktion 06: Tegn - direct Console I/O.

```
Mov     Ah,06h
Mov     Dl,Tegn      ; Tegn som udskr. (ikke
                      FFh)
Int    21h
```

Funktion 09: Streng udskrift

```
Mov     Ah,06h
Lea     Dx,Tekststr  ; streng afsluttes med $
Int    21h
```

eks. på tekststr

```
Tekststr DB  'Tekstlinie for udskrift',13,10,'$'
```

13 er ascii-tegn carriage-return

10 er ascii-tegn linefeed

Funktion 40: Write blok (ikke linier - også til alm. filer)

```
Mov     Ah,40h
Mov     Bx,1       ; handle 1 = std. out.
                  ;           2 = std. error
                  ;           4 = print (prn:)
Lea     Dx,Outputdata ; adr. på buffer der
                      ; skal skrives
Mov     Cx,Outlen   ; recordlængde
Int    21h
JC    error        ; C-flag sat hvis fejl
Cmp   Ax,Cx       ; Ax - faktisk skrevet
JNE   error2      ; ikke alt skrevet
```

DOS-interrupt funktioner for læsning fra tastatur / std.input

Funktion 01: Tegn input med ECHO og med Ctrl/Break check

```
Mov      Ah,01h
Int     21h
Mov      Tegn,Al      ; Hvis 00h så extended;
```

Funktion 07: Tegn input UDEN ECHO og UDEN Ctrl/Break check

Som funktion 01.

Funktion 08: Tegn input UDEN ECHO og MED Ctrl/Break check

Som funktion 01.

Funktion 06: Tegn - direct Console I/O.

```
Mov      Ah,06h
Mov      Dl,0FFh      ; for læsning
Int     21h
JZ      ingeninp      ; Z-flag sat hvis tom
                  buffer
Mov      Tegn,Al      ; Hvis 00h så extended
```

Funktion 0A: Buffered Input (linie - til carriage return) :

```
Mov      Ah,0Ah
Lea      Dx,Inpbuf
Int     21h
```

Før kald: 1.byte i Inpbuf skal indeholde længde af buffer excl. 2 byte (1 byte med max. længde og 2.byte med indlæst længde)

Efter kald: 2.byte indeholder faktiske antal indlæste tegn excl. carriage-return (ascii-tegn 13). 3-?? byte indeholder de indlæste tegn samt en afsluttende carriage-return.

Inpbuf kan defineres på følgende måde:

Inpbuf	DB 20	; max. længde incl. CR
Inplen	DB ?	; til faktisk længde
Inpdata	DB 20 DUP (?)	; egentlig input

eller med brug af ekstra adresse-symbol og label

Inpbuf	LABEL BYTE	; startadr.
Inpmax	DB 20	; max. længde incl. CR
Inplen	DB ?	; til faktisk længde
Inpdata	DB 20 DUP (?)	; egentlig input

når LABEL anvendes som her afsættes ikke plads, men der knyttes en adresse og type til symbol. Adresse bliver her den samme som for "Inpmax".

Funktion 3F: Read blok (ikke linier - også til alm. filer)

```
Mov      Ah,3Fh
Mov      Bx,0          ; handle 0 = std. inp.
Lea      Dx,Inputdata ; adr. på buffer til input
Mov      Cx,Maxinp    ; recordlængde
Int     21h
JC      error         ; C-flag sat hvis fejl
Cmp     Ax,0          ; Ax - faktisk indlæst
Jz      EndOfFile     ; der var EOF
```

5.1.e

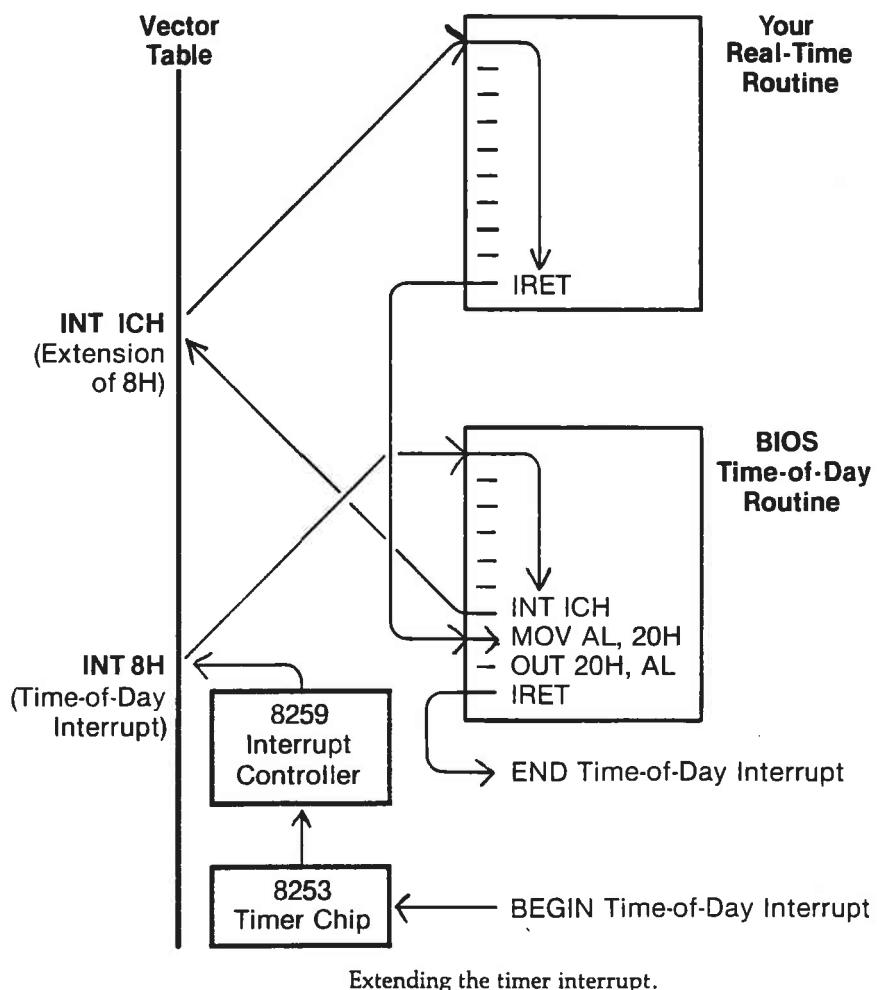
Selvdefinerede interruptrutiner

Bjørk Busch

Der er muligt for programmøren, selv at skrive nye interruptrutiner, såvel hardware som software.

Man kan desuden overtage de oprindelige, idet man evt. inddrage det "gamle" ved, at flytte det til et andet interruptnr og kalde det fra sin egen interruptroutine.

Timerinterruptet er på forhånd etableret, så det er let for programmøren, at udvide rutinen, idet man "blot" installerer sig på interruptnr 1Ch.

ROM BIOS data arealer

ROM BIOS data befinner sig i segment 40H fra offset 0 til 83H, altså på adresse 0000:0400 - 0000:0483.

Nedenfor er vist data områdets lay-out. Dernæst følger detalier for fejler markeret i lay-outet med et tal og en stjerne.

Offset	Marker placering for hver af de op til 8 strømbuffersider							
0	T a s t a t u r B u f f e r	2*	KB på skort	KB på adapter	3*			
8	Adresser på (max. 4) parallele porte							
10	1*	2*						
18	Alt-nmn	Buff. hovede	Buff. hale					
20								
28								
30								
38	(falt 16 ord)	5*	6*					
40	7*	8*		NEC processor flag				
43	9*	10*		11*	12*			
50								
58								
60	Marker facon	13*	6845 adresse	14*	15*	16*		
68	16*	17*	18*	Timer 19*	Timer 20*			
70	21*	22*	Reset 23*		Fast disk data areal			
78			Time-out, skrivere 24*		Time-out, serielle porte 25*			
80	Tastatur 26*	Tastatur 27*						

- 1* Bit i "equipment" flag
Offset: 10H. Længde: 2 byte.

Mindst et diskette drev
(nn+1)x16 KB RAM. nn=3 betyder mindst 64 KB
nn=0: 40x25 farve monitor
nn=10: 80x25 farve monitor.
nn=11: 80x25 monokrom monitor

nn... nn... nn... nn... nn... nn... nn... nn...
nn+1 diskette drev
nn... nn... nn... nn... nn... nn... nn... nn...
nn... nn... nn... nn... nn... nn... nn... nn...
spil adapter installeret
nn... nn... nn... nn... nn... nn... nn... nn...
nn parallele porte (skrivere)

- 2* Offset adresse på data areal til fejlsøgning under fabrikation
Offset: 12H. Længde: 1 byte.

- 3* 1. tastatur flag
Offset: 17H. Længde: 1 byte.

1... 1... 1... 1... 1... 1... 1... 1...
Højre skifte taste holdes nede
Vensstre skifte taste holdes nede
Ctrl taste holdes nede
Alt taste holdes nede
Scroll Lock er aktiv
Num Lock er aktiv
Caps Lock er aktiv
Ins taste holdes nede

- 4* 2. tastatur flag
Offset: 18H. Længde: 1 byte.

1... 1... 1... 1... 1... 1... 1... 1...
Ctrl-NumLock (pause) aktiv
Scroll Lock taste holdes nede
Num Lock taste holdes nede
Caps Lock taste holdes nede
Ins taste holdes nede

- 5* Diskette søge status
Offset: 3EH. Længde: 1 byte.

0... 0... 0... 0... 0... 0... 0... 0...
Drev A behøver rekalibrering før næste søgning
0... 0... 0... 0... 0... 0... 0... 0...
Drev B behøver rekalibrering før næste søgning
0... 0... 0... 0... 0... 0... 0... 0...
Drev C behøver rekalibrering før næste søgning
0... 0... 0... 0... 0... 0... 0... 0...
Drev D behøver rekalibrering før næste søgning

- 6* Diskette motor status
Offset: 3FH. Længde: 1 byte.
.....1 Drev A's motor kører
.....1- Drev B's motor kører
.....1.. Drev C's motor kører
.....1... Drev D's motor kører
1.... Igangværende operation er skrivning
- 7* Time-out værdi til slukning af diskette motor
Offset: 40H. Længde: 1 byte.
- 8* Diskette status byte
Offset: 41H. Længde: 1 byte.
.....1 Ugyldig kommando sendt til diskette adapter
.....1. Formateringsfejl
.....1.1 Skrivning forsøgt på skrivebeskyttet diskette
.....1.. Sektor ikke fundet
.....1... DMA overløb
...1.... 64 KB grænse overskredet ved DMA
...1.... Biifejil ved læsning
...1.... Fejl i NEC processor
...1... Forgæves søgning
1... Time-out
- 9* Aktuel video status
Offset: 49H. Længde: 1 byte.
0 = 40x25 sort/hvid tekst
1 = 40x25 farve tekst
2 = 80x25 sort/hvid tekst
3 = 80x25 farve tekst
4 = 320x200 farve grafik
5 = 320x200 sort/hvid grafik
6 = 640x200 sort/hvid grafik
7 = monokrom tekst
- 10* Antal sejler på skærm
Offset: 4AH. Længde: 2 byte. Værdi: 40 eller 80.
- 11* Skærbuffer længde i bytes
Offset: 4CH. Længde: 2 byte.
- 12* Skærbuffers relative start adresse
Offset: 4EH. Længde: 2 byte.
- 13* Sidenummer for aktuel side
Offset: 62H. Længde: 1 byte. Værdi: 0-7.
- 14* Register status
Offset: 65H. Længde: 1 byte.
15* Aktuel palet
Offset: 66H. Længde: 1 byte.
16* Kassetteports synkroniserings ord
Offset: 67H. Længde: 2 byte.
17* Biifejl kontrol (CRC) for kassetteport
Offset: 69H. Længde: 2 byte.
18* Sidst laste/skrevne data byte fra kassetteport
Offset: 6BH. Længde: 1 byte.
19* Tælles 1 op hver 5/91 sekund
Offset: 6CH. Længde: 2 byte.
20* Tælles 1 op hvert time. Nullstilles efter 1 døgn.
Offset: 6EH. Længde: 2 byte.
21* Overløb af tæller (ur) siden sidste aflæsning
Offset: 70H. Længde: 1 byte.
22* Bit 7 = 1, hvis Ctrl-Break har været aktiveret; ellers 0.
Offset: 71H. Længde: 1 byte.
23* 1234H, hvis Ctrl-Alt-Del genstart er igang; ellers FF00H.
Offset: 72H. Længde: 2 byte.
24* Hver byte angiver en skrivers time-out
Offset: 78H. Længde: 4x1 byte. Værdi 14H = 20 sek.
25* Hver byte angiver en serial ports time-out
Offset: 7CH. Længde: 4x1 byte. Værdi: 1 sek.
26* Offset adresse for tastatur buffers start
Offset: 80H. Længde: 2 byte. Værdi: 001E.
27* Offset adresse for tastatur buffers slutning
Offset: 80H. Længde: 2 byte. Værdi: 003E.

Program Segment Prefix.

PSP'et er et område på 256 bytes (100 hex), som MS-DOS initialiseringer ved opstart af programmet. Området er fælles for alle programmer startet under MS-DOS, og findes altså også i programmer i EXE-format.

De sidste 128 bytes af området indeholder eventuelle parametre, som i forbindelse med opstarten blev indtastet i kommandolinien efter programnavnet. Disse oplysninger kan nu blive læst af programmet, og danne grundlag for variationer i programmets eksakte virkemåde.

Den følgende skitse viser opbygningen af PSP'et:

Offset (hex)	Længde bytes	Beskrivelse
00	2	INT 20 maskininstruktion (stop program)
02	2	Segmentadressen for den sidste del af det lager, som er allokeret (tildelt) til programmet. Ved hjælp af denne information kan programmet beregne, hvor meget lager, der aktuelt er tilknyttet til det.
04	1	Reserveret.
05	5	Maskininstruktion, som kan anvendes til kald af MS-DOS funktionerne.
0A	4	INT 22 adresse.
0E	4	INT 23 adresse (Ctrl-C afbrydelse).
12	4	INT 24 adresse (afbrydelse på grund af kritisk fejl).
16	22	Reserveret.
2C	2	Environment segment adresse. I den såkaldte environment blok kan man indsætte forskellige former for information, som kan benyttes af operativsystemet og programmet.
2E	34	Reserveret.
50	3	INT 21 og RETF maskininstruktioner.
53	9	Reserveret.
5C	16	FCB#1
6C	16	FCB#2. De to FCB'er er et levn fra en tid, hvor man brugte en anden form for filbehandling i MS-DOS. Siden er denne erstattet af en langt mere moderne teknik.
80	1	Længden på kommandolinien parametre.
81	127	Kommandolinien parametre. Parametrene er indeholdt i en tekststreng, som begynder med tegnet umiddelbart efter kommandoens navn (et blanktegn). Herefter følger kommandolinien parametre i uformatteret form, som de blev indtastet, med blanktegn, kommaer og andre skilletegns.

5.2.c

Environment-blok

Bjørk Busch

Environment-blokken anvendes som bindelede mellem et program og styresystemet. Ved opstart af et program vil der blive skabt en kopi af den aktuelle environment-blok til programmet. Programmet kan direkte få adgang til denne kopi gennem PSP'et, der ligeledes skabes i forbindelse med opstart af et program. Når programmet afslutter frigives hukommelsen til såvel den tilknyttede environment-blok som PSP og programmet selv. Dette gælder dog ikke for residente programmer.

Systemvariable.

Environment-blokken består af en tabel med NUL-terminerede tekststrenge, der indeholder systemvariable.

Strenge indeholder ingen længdebyte, men de afsluttes hver især med en byte med binært-nul. Der er således ikke faste størrelser på elementerne og tabellen må søges igennem sekventielt.

Tabellen med systemvariable afsluttes med en "ekstra" byte med binært nul, idet der således er 2 bytes med binært nul efter sidste systemvariabel.

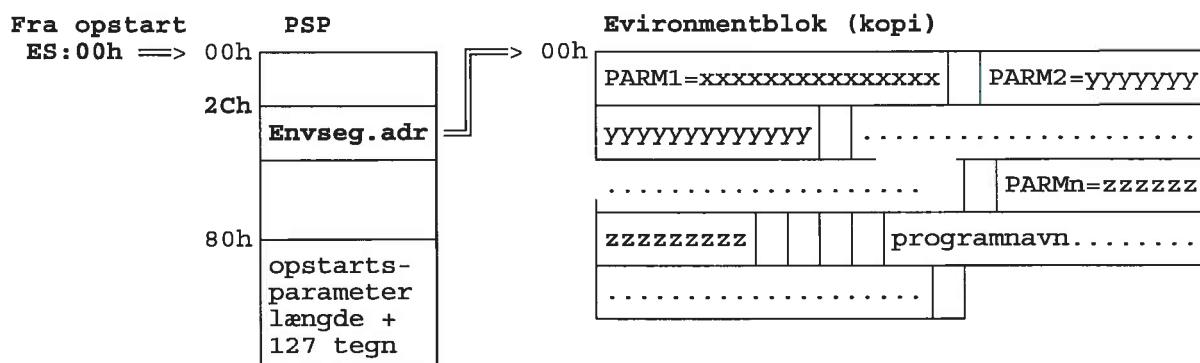
Hver af element i tabellen indeholder først navnet på systemvariablen (med store bogstaver), herefter følger et lighedstegn og efter dette indholdet af systemvariablen.

Programnavn.

Efter tabellen med systemvariable følger en byte med 01h, herefter en byte med 00h og herefter en NUL-termineret streng med navnet på det opstartede program med fuld stinavn.

Den sidste beskrivelse er ikke i de officielle beskrivelser fra Microsoft, men kan være nyttig, idet man her kan skaffe sig navnet på det katalog, hvor programmet befinder sig.

Sammenkædning til program.

5.2.d

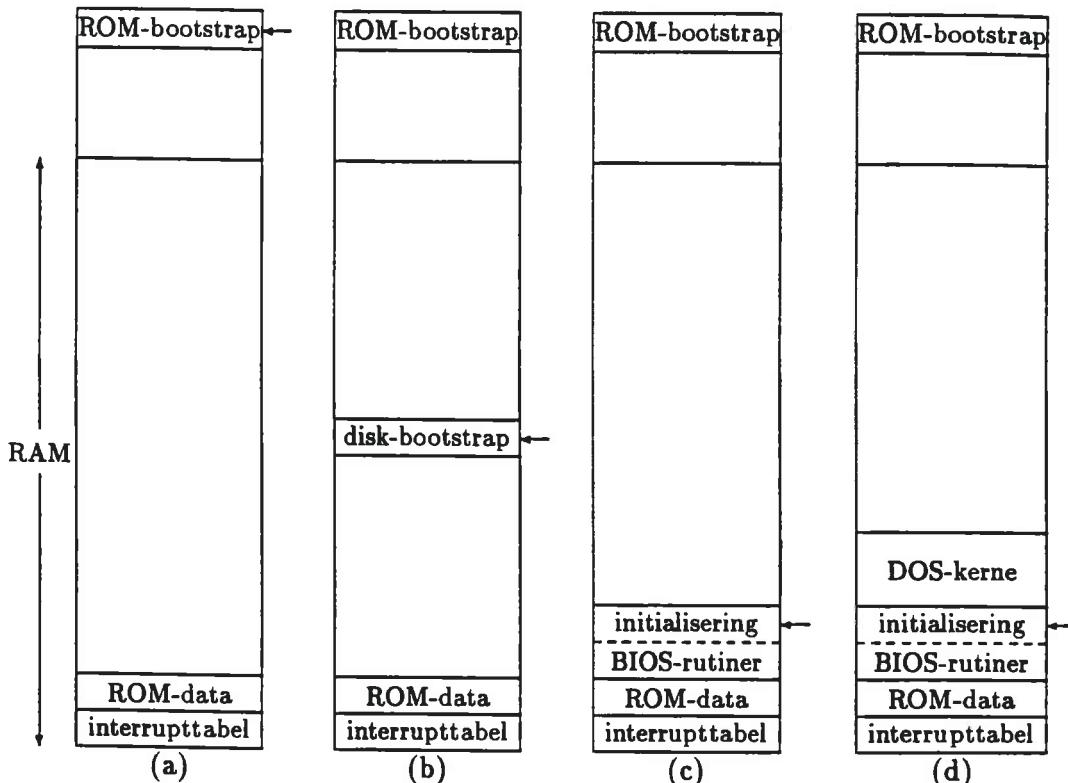
Adresserummet under DOS

Således anvendes memory under DOS

	XMS (extended memory)	
	XMS kan ikke anvendes direkte i DOS programmer, men bruges til RAMDISK, CACHE m.m.	?? MB
	Ved brug af EMM386 kan XMS anvendes til simulering af EMS	
110000h ---->	HMA (evt. flyttes DOS hertil)	64 KB
100000h ---->	ROM BIOS (incl. bootstrap)	16 KB
F0000h ---->	UPPER MEMORY (residente prog./dosdrive)	64 KB
	ROM BIOS for video, harrddisk m.m.	
C0000h ---->	Video-memory COLOR TEKST/grafik	32 KB
B8000h ---->	Video-memory MONO TEKST/grafik	32 KB
B0000h ---->	Video-memory EGA/VGA grafik/ramfonte	64 KB
A0000h ---->	Transient program areal (brugerprogrammer)	640 KB
	Residente del af DOS	
00500h ---->	ROM BIOS og BASIC dataareal	
00400h ---->	ROM BIOS dataareal	
00000h ---->	Interrupt adresse tabel	

5.3.a

Opstartsfasør for DOS

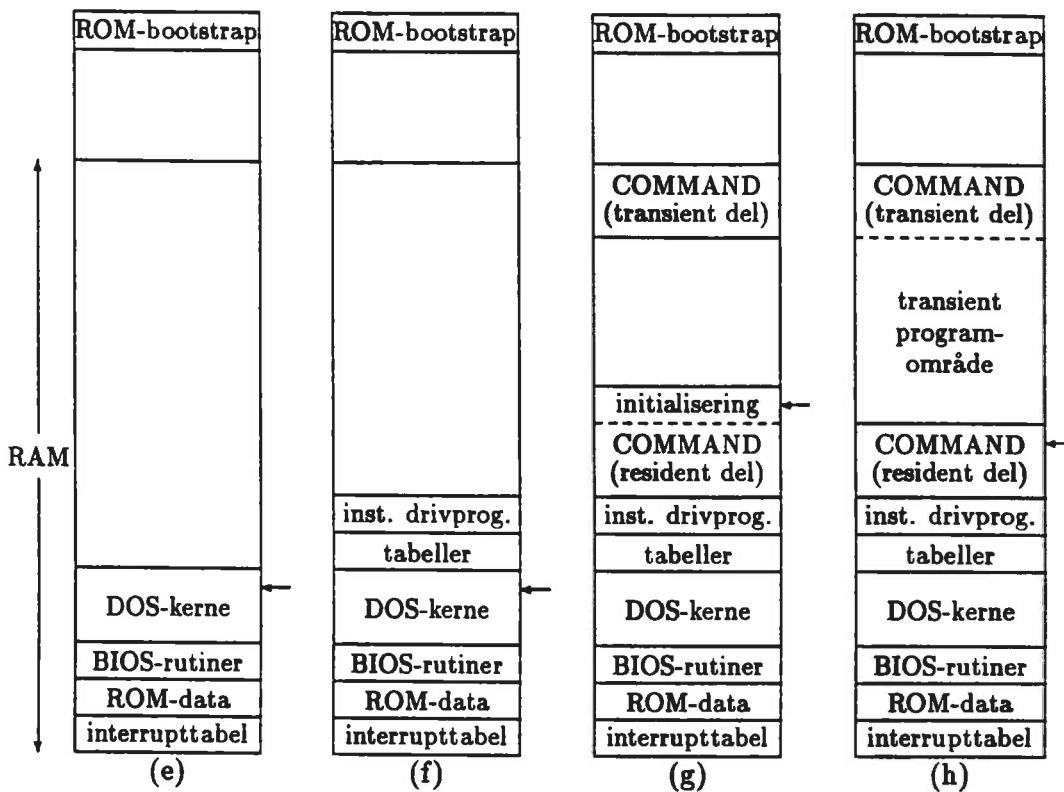

Figur 17.1: DOS-“boot”-proces

Maskinen starter, når der sættes strøm til systemet eller efter systemreset (aktivert af den velkendte **<Ctrl><Alt>**-tastekombination), udførelse af et program på adresse **0FFFF0H** (i ROM). Dette program foretager en grundlæggende systemtest, initialiserer interruptvektortabellen og visse ROM BIOS-dataområder, og afslutter med udførelse af ROM-bootstrap programmet, som forsøger at indlæse en “diskboot-record” (se Figur 17.1 (a)). På figurerne er udførselpunktet antydet med en pil.

Hvis en sådan “boot-record” findes (på disketten i A:, eller på harddisken C:), indlæses diskbootstrapprogrammet til lageret, og udførelsen af det begyndes (se Figur 17.1 (b)), ellers startes den ROM residente BASIC fortolker.

Disk boot-record’en indeholder et lille program, der har til formål at kontrollere om DOS-systemfilerne findes i rodkataloget på boot-disken. Hvis disse filer er til stede (i korrekt rækkefølge, med **IBMBIO.COM** som den første fil på disken), indlæses **IBMBIO.COM**-filen til lageret. **IBMBIO.COM**-filen består egentlig af to komponenter, dels **BIOS-rutinerne** med forskellige hardwarespecifikke drivprogrammer, samt en **initialiseringssdel**. Initialiseringssdelen startes (Figur 17.1 (c)),

Figur 17.2: DOS-“boot”-proces (fortsat)

og blandt andet foretages her indlæsning af selve *DOS-kernen*, (Figur 17.1 (d)), fra filen IBMDOS.COM, og ved en lille tryllekunst relokeres denne til sin endelige position umiddelbart efter BIOS-rutinerne (Figur 17.2 (e)).

Herefter gives kontrol til DOS-kernen (Figur 17.2 (e)), som opbygger sine interne arbejdstabeller for diskfiladministration og lageradministration. Det er på dette tidspunkt, at en eventuel CONFIG.SYS-fil indlæses og behandles, og installering af eventuelle *installerbare drivprogrammer* foretages (Figur 17.2 (f)).

Nu er DOS som sådan på plads, og det sidste trin i bootprocessen er indlæsning af en *user-shell*, som i de fleste tilfælde blot er den sædvanlige kommando-fortolker (fra COMMAND.COM-filen). DOS-kernen indlæser COMMAND.COM og påbegynder udførelsen af initialiseringsdelen, som blandt andet foretager behandling af en eventuel AUTOEXEC.BAT-fil.

Tilsidst får den egentlige kommando-fortolker kontrol, tilkendegivet ved, at den viser sin “prompt”, hvor den afventer indtastning af brugerkommandoer (Figur 17.2 (g) og (h)). Lagerområdet benyttet til initialiseringsdelen bliver frigivet, og det udgør sammen med resten af RAM'en og området hvortil den transiente del af kommando-fortolkeren er indlæst, det såkaldte *transiente programområde*, hvori DOS kan bringe andre programmer til udførelse.